

S protekcionizmom evropska industrija ne bo močnejša

Evropsko gospodarstvo se spopada s političnimi krizami doma in v tujini. Mednarodna, s predpisi urejena svobodna trgovina je prvič, odkar pomnimo, na zahodni polobli postavljena pod vprašaj. Zato se nekateri sprašujejo, kako si evropski politiki prizadevajo, da bi zaščitili našo industrijo in pripomogli k njenemu razcvetu.

Najprej si oglejmo dejstva s pravega zornega kota.

Evropska industrija je vodilna na svetu. Leta 2014 je imela večji delež svetovne trgovine z blagom in storitvami kot ZDA, Kitajska in Japonska. Zagotavlja 50 milijonov neposrednih delovnih mest, kar pomeni 20 % naše delovne sile.

Globalizacija je na splošno prinesla ogromne koristi revnejšim gospodarstvom na svetu. Stotine milijonov ljudi je rešila revščine in za Evropejce ustvarila milijone delovnih mest. Vendar je zaradi nje prišlo do motenj. Koristi globalizacije so bile v nekaterih primerih neenakomerno razporejene, kar je povzročilo negotovost in občutke krivičnosti.

To je ustvarilo plodna tla za šarlatane, ki predlagajo navidezno preproste rešitve. »Nočemo tujcev - hočemo subvencije za svojo industrijo,« se glasi njihov bojni klic. To lahko zveni vabljivo, a bi bilo za večino pogubno. To ni pravi način za varovanje prihodnosti. To je pot gospodarskega propada za Evropo.

Namesto tega se moramo ukvarjati z upravičenimi skrbmi tistih, ki jih je globalizacija prikrajšala. Zdaj ni čas za zadržanost pri varovanju evropskih delovnih mest. Zagotoviti moramo, da naši konkurenti upoštevajo pravila igre. Pripravljene moramo biti pokazati zobe, tudi z uvedbo protidampinških ukrepov proti nepoštenim trgovinskim praksam. Še naprej moramo spodbujati naložbe v raziskave in čiste tehnologije. Globalizacijo moramo umestiti v širši sveženj politik, vključno s fiskalno, izobraževalno in socialno politiko, da bi omogočili lažjo prilagoditev. Podpreti moramo regije in skupine, ki trpijo izgube zaradi tehnoloških sprememb in mednarodne konkurence.

Še naprej bomo odločni, ko bo to potrebno, a nikoli se ne bomo zavzemali za politiko »kupujte le evropsko«. Zapiranje vrat pred tujo konkurenco je populistična rešitev, ki je na kratek čas lahko uspešna, dolgoročno pa bi evropsko industrijo odrezala od globalnih vrednostnih verig in vrhunskega razvoja.

Zakaj bi razvijali boljši proizvod, če lahko preprosto preprečimo konkurenco? Zakaj bi vlagali v novo tehnologijo ter spretnosti ljudi, če lahko preživimo z davčnimi olajšavami in carinami?

Evropa bo še naprej odprta za poslovanje. Odprta in v svet usmerjena Evropska unija lahko postane

želena destinacija za talente, naložbe in podjetja z vsega sveta. Več kot polovica podjetij v EU je že del globalnih vrednostnih verig in skoraj 16 % naših vrhunskih proizvodov se izvažata po vsem svetu. Argumenti za odprto gospodarstvo so še vedno zelo močni.

Namesto da bi zaprli vrata tujim konkurentom, moramo našim podjetjem pomagati, da jih premagajo s pošteno konkurenco. Opreti se moramo na naše prednosti – velik nabor talentov, izobraženo delovno silo, tradicijo inovacij in navsezadnje enotni trg na podlagi skupnih pravil, ki obsega 500 milijonov ljudi.

Za to so potrebna nova prizadevanja za posodobitev: sprejeti moramo tehnološke spremembe, vključiti proizvode in storitve, razviti boljšo energijsko učinkovitost, da bi prihranili denar, in postati manj odvisni od uvoza energije.

Poleg tega moramo vlagati v državljane. Kadar govorimo o industriji, govorimo o ljudeh – delavcih in uslužbencih v proizvodnih obratih, raziskovalnih oddelkih in na prodajnih mestih. Zagotoviti moramo, da imajo prave spretnosti, ter podpreti tiste, ki tvegajo z ustanovitvijo ali povečanjem podjetja.

Kadar postane zaprtje tovarne neizbežno, prešolanje delovne sile ni dovolj. Ljudje potrebujejo novo zaposlitev in mnogi med njimi se ne želijo preseliti drugam.

Stara industrijska območja je mogoče preurediti, ne le z gradnjo dragih stanovanj, temveč tudi z ustvarjanjem novih delovnih mest za lokalne delavce. Regije se pri tem lahko zgledujejo pri drugih regijah. Dober zgled je Duisburg, ki je bil nekoč središče proizvodnje premoga in jekla, danes pa so na opuščeni industrijskih območjih proizvodna in logistična središča.

Namen naložb EU, zlasti naložbenega načrta za Evropo, je podpreti preobrazbo v moderno, čisto in uspešno industrijo. Za regijo Nord Pas-de-Calais smo zagotovili finančna sredstva, da bi podprli njen prehod na nizkoogljično gospodarstvo. Poljskim jeklarskim trgovcem na debelo smo pomagali uvesti nove storitve in ustvariti nova delovna mesta. Podprli smo gradnjo nove tovarne za bioproizvode na Finskem ter prvi obrat za reciklažo in pretopitev titana v Evropi. Naj gre za tridimenzionalno tiskanje, plastiko na biološki osnovi za embalažo ali nove sisteme za zmanjšanje porabe vode v kemični industriji – EU bo še naprej financirala pionirske raziskave na področju industrije in vanje vlagala.

Industriji in Evropski uniji kot celoti se ponujajo raznovrstne priložnosti. Zato bodo še naprej potrebne naložbe tako domačih kot tujih vlagateljev. Rešitev je odprtost in ne protekcionizem. **gg**

Elżbieta Bieńkowska,
Komisarka za notranji
trg in industrijo

Foto: EU, EC Audiovisual Service,
Etienne Anstotte

Jyrki Katainen,
Podpredsednik
Evropske komisije

Foto: EU, EC Audiovisual Service,
Georges Boulogouris

Namesto da bi zaprli vrata tujim konkurentom, moramo našim podjetjem pomagati, da jih premagajo s pošteno konkurenco.